

УДК 633.31/37

Кочерга В. Я., науковий співробітник

Роговий О. Ю. молодший науковий співробітник

Устимівська дослідна станція рослинництва

Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН України

E-mail: udsr@ukr.net

ПЕРВИННЕ ВИВЧЕННЯ ЗРАЗКІВ ЛЯДВЕНЦЮ РОГАТОГО

Лядвенець рогатий (*Lotus corniculatus* L.) відомий як невибаглива, довговічна культура, що без пересіву росте на одному місці 12-20 років. Відзначається високою зимостійкістю, посухостійкістю, стійкістю до багатьох шкідників і хвороб. Фактором, що стримує поширення лядвенцю рогатого є недостатня кількість насіння через складність його отримання.

Колекція лядвенцю рогатого Устимівської дослідної станції рослинництва Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва включає 95 зразків. У вивченні знаходиться 38 зразків походженням з України – 5, Росії – 18, Грузії – 6, Вірменії – 3, Азербайджану, Італії та Югославії – по 2. Сорт-стандарт – Витязь. Спостереження проводили в польових та лабораторних умовах згідно «Методических указаний ВИР по изучению кормовых культур» (1979). Морфологічний опис зразків, їх класифікація за господарськими, і біологічними властивостями та хімічним складом – за класифікатором роду: *Lotus* L. (1977).

Досліджень передбачено виділення із наявного генофонду колекції лядвенцю рогатого групи перспективних зразків, їх всебічна оцінка за комплексом господарських та селекційних ознак. Проведення порівняльної характеристики генофонду за продуктивними показниками. Погодні умови, що склалися в 2019 р дали змогу оцінити вплив абіотичних факторів на рівень прояву господарсько-цінних ознак досліджуваних зразків лядвенцю рогатого.

За результатами вивчення виділено зразки, з високим та оптимальним рівнем прояву ознак:

- висота рослин на початку цвітіння: 'Динамо' (UDS00088, Україна), дикоростучий з Росії (UDS00041), дикоростучі з Вірменії (UDS00011, UDS00025), дикоростучий з Грузії (UDS00021);

- висока урожайність зеленої маси та сіна: дикоростучий з Росії (UDS00041), дикоростучий з Грузії (UDS00021), дикоростучий з Вірменії (UDS00011);

- висота рослин на 20-й день після скошування: дикоростучі з Грузії (UDS00018, UDS00022), дикоростучий з Росії (UDS00039), дикоростучий з Вірменії (UDS00011), дикоростучий з Італії (UDS00032);

- облистяність: дикоростучі з України (UDS00029, UDS00079), дикоростучі з Росії (UDS00006, UDS00008, UDS00022, UDS00025, UDS00027, UDS00028);

- висока насіннева продуктивність: дикоростучі з Італії (UDS00032, UDS00042), дикоростучі з Росії (UDS00003, UDS00004, UDS00035, UDS00038, UDS00039, UDS00040, UDS00041);

- маса 1000 насінин: дикоростучі з Грузії (UDS00016, UDS00018), дикоростучий з Азербайджану (UDS00026). Отримані дані дають змогу виділити з вивченого матеріалу джерела цінних господарських ознак, які можуть бути рекомендовано як цінний вихідний матеріал в подальшій селекційній роботі.

УДК 634.11

Красуля Т.І., кандидат с.-г. наук, с.н.с.

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка Інституту садівництва НААН України

E-mail: t.krasulia@ukr.net

СОРТИМЕНТ ЯБЛУНІ ДЛЯ ЕКОЛОГІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Однією з найважливіших світових проблем є забезпечення населення якісними продуктами харчування, тобто такими, що не містять шкідливих для здоров'я мікроорганізмів та хімічних речовин. Підвищити рівень санітарної безпеки продукції садівництва можливо за рахунок впровадження імунних до хвороб сортів, зокрема, до парші (*Venturia inaequalis* (Cooke.) Wint.). На даний час у світі створено декілька сотень таких сортів, тому актуальним є вивчення їх господарсько-біологічних властивостей в умовах Південного Степу України. Метою роботи було виявлення імунних до парші сортів, придатних для формування промислового сортименту у даній зоні плодівництва.

В результаті вивчення посухостійкості імунних сортів польовим методом встановлено, що більшість з них проявляє високу стійкість до дії цього чинника. В лабораторних умовах найвищі значення показників посухостійкості виявлено у сортів 'Прима', 'Присцилла', 'Флоріна'.

У зрошуваному саду (площа живлення дерев 8 м²) найвищим темпом нарощування врожайності характеризувалися сорти 'Редфрі' і 'Прима'. Сумарна врожайність за перші 4 роки плодоношення становила відповідно 52,5 та 68,6 т/га. Високим цей показник був у сорту 'Ліберті' (45,6 т/га). У більшості інших сортів сумарна врожайність знаходилася у межах 26,8 ('Флоріна') – 37,6 т/га ('Фрідом'). Середня врожайність досліджуваних сортів